

НЕГЕЛДЕЛИИ-БИЛЕ

Он бирги беш чылдык өлкө чыгында «Бай-Тал» совхозу парком бодуну ажил-чорудууларынын кол угула-нышкыларын тодорду алган аймада турар. Хамик-тин мурнуу СЭКП ТК-нын июни (1983 ч.) Пленумунун шийтпирлерин дүүштүр со-рулгаларын тайылбырлап про-пагандалары, он бирги беш чылдык болгон оң үшкү чы-лынын планын ооналаларын, социалисттик хуульгелерин күүсөдөр дөш шалымчы күш-ажылче коммунистерин, ажил-чыкчыларын мобилизастары аймада бир коа черин ээлген.

Партийжи организастык аймада сайырагакытты-шаа, коммунистерин болгон паркомун хурадаларын план бугар эрттир, ооналаларын күүсөдөргө, совхоз бугурул-гелерин коммунистерин аван-гарды ролон беддеринче, хөй-някитин корум-чурумун болгон күш-ажылдык сагыла-чурумун бижыгларын хамы-рарычче улаган айтырларын чугалажып, организастык-политикти хемчеглерин ап чо-руула турар. Ылаңгыя совхоз-тук дикцияны, көдө Совет-тик күүсөкүм-биле кады кар-лар айтырчычче кичээлгеин салган. Чижэ, «Совхозта ортумак аземонун кадрлары-биле ажилды дикциянык ууртун турарын дугайын-да», «Советсепидистерин ажилды болгон алаа харым-салгам», «Бухгалтерия» ап-парадимин ажил-чорудуула-ны, перекетилерин, «Идео-логтук, политика-кижизилге-ди ажилды улам ийик эки-жер дугайында» СЭКП ТК-нык дугайында Бай-Тал орту-мак школадан канзар бот-тандарын турарын дугайын-да айтырларын паркомун хурадаларына чугалажып, чо-гуу шийтпирлерин хууль ал-ган, оларын күүсөдөргө контрольдон келген.

Ылаңгыя бистин совхозтук кадрларын нинти корум-чурумун бийлай, ажил-чычче хамырагакытты, шийар составы чыдап чыгыс эки-жер дугайында Бай-Тал орту-мак школадан канзар бот-тандарын турарын дугайын-да айтырларын паркомун хурадаларына чугалажып, чо-гуу шийтпирлерин хууль ал-ган, оларын күүсөдөргө контрольдон келген.

Бистин совхозта беш брига-данык малчыларын орту-зунга партиянык шийти бол-гон даштыкты политиканы, чурттуу шийти болгон рес-публикада, районда, совхозта бийлааларын кичи бурзунге чедир тайылбырларын-биле, лекция, беселелер, совхозта «Бистин» нинтилер организастык эрттир турар. Бо ажилга чыгыс аай политхуерин ажиллап келген. Ылаңгыя-лаа оң даштыкты беддер бир чугула айтыр болур. Ылаң-гыя сезонун ажилдар үзүн-де комплекстик үнүшүнүс эвезин.

Партом чон ортузунга ки-жизилде ажилы чорудара

суурда херэжениер чөвүл-динге база даям, оларын ажил планын тургузарында дузаны чедирин, херэжениер-нин эки эгелээшкениерин дет-кин келген. Херэжениер чө-вүлели (даргазы Ч. Т. Баа-выла) суурда 16, көдөдө 4 агитквартираны ламчытыр ажилды элөн илелкейткен. Олар темалык кескелерин, не-рудалерин, диспуттарын, дел-гелерин эрттир, малчыл-ларга шөф дузаны чедирин турарар. Эрткен кышга-лашкын үзүндө малчыларга шөф дузаны, политмассалык ажилдарга илелкейт кир-жилтез дөш «Хемчик» агит-квартира (даргазы С. С. Кыр-лы-Кара) бирги черин ап, 100 рубль, «Чечек» агитквар-тира ийик черин ээлеп, 75 рубль, «Найрал» агиткварти-ра үшкү черин ээлеп, 50 рубль-биле шапнаткан. 1983-1984 чылдарын кыштагылаш-кыныга белетил ажилла-рынга агитквартиралар база илелкейт киржи, 100 тонна маа чөм белетилер планын август айла-ла 138,5 тонна чыдап күүсөткен. Бо ажил-га «Херэ» агитквартира бир-ти черин ээлген, оңу 100 рубль-биле совхоз дирекциясы шапнаткан. Ийик, үшкү чер-ин ээлген «Чырык», «Ан» агитквартиралар база шапнат-кан.

Идеологтук, политиканык-ки-жизилде ажилды партиянык айтышкыларын дүүштүр чорударычче коммунистерин, хөй-някити организастык-ай-тышкыларын, күш-ажылче коллек-тивтерин күжүн мобилизаста-нышкы түнүсөдө ажилгай эрткен чыдап күүсөткен маа ажилын, продуктуларын садырларын партиянык чө-дөшкө күүсөткен болгон орундагы ажилда. 1983 чылдык күнүн планарынын күүсөткенинге бүзүрелди-кыс.

СЭКП ТК-нын июни (1983 ч.) Пленумунун шийтпирлерин дүүштүр идеологтук ажилды даштыкты болгон талам-биле мурнуушта соругалар уу-гу. Бо талам-биле ажилычча коа чугула-массанык политик-тик медерлин, күш-ажылче илелкейт беддер болур. Ылаңгыя бо чугула соруда-га көсүк салымчыкы кин-гери паркомун, партия эге организастыкларын, совхоз-тук коммунистерин сагыш салыр коа чугула болур турар.

К. АДЫГБАЙ,
Бай-Тайга районун «Бай-Тал» совхозунун парком секретары.

КОЧЕТОВ АТТЫГ СҮТ-БАРААН ФЕРМАЗЫНДА

— Ам каш-ла хонгам совет ууус болгаш делегсийн деп-шилегин хөй-някитин Улуг Ок-тябрьн 66 чыл оон байырап эрттир болгай. Оа байыраа-ды чедикшигин уткууру-биле аравыста чарыгы калбар-гып, планын ооналаларын күүсөдөргө чедир ала-ла багыт өвөс ажилдаанын түнүсөдө эки көргүзүл-гери чедир алдымыс—деп, сүт-бараан фермазында партия эге организастыкын сек-ретары, мурнакы бязда ажаа-чызы Анна Сагаанова Дом-баа, бригадир Кинаа Бады-Хоевич Ынаалы чугалады-лар.

Эрзинде «Чая орук» совхоз-тук Кочетов аттыг сүт-бараан фермазын ажил-чык кол-лектив эрткен тос айларда кургусе сүт садырнын тала-м-биле планын ооналалар-ын чедикшигин күүсөдө, районун сүт-бараан фер-маларын аравында тилекти-болган. Ында ажилдап турар-ларын хөй кезин — анык-тар. Оларын дагыныкчыла-ры — хоочун саанчыларын ажил-чык кызыкмак чоруу анык сагалдык саанчыла-рына улегаричкек болуп ту-рар.

Ажил-ижинге кызыкмак, планын ооналаларын күү-сөдөргө чедир ала-ла дөш бы-жыг соругалын боттарын мурнууда саган ажилдап чо-руу мурнакы саанчылар бо-коллективте эвезин эвөс. Сал-чак Саны-Мадыр, Шарвин Ямбаа, Елизавета Кап-оол, Алла Имажан, Роза Чыба болгон ооналаа ескелери оларга хамырагакытты болур. Олар эрткен тос айларда планын ооналаларын ажил-чорудуу ажил күүсөдөргө чедир чыдап чедикшигин доозарын бы-жыг магадылап тургускан-нар.

АЖЫЛ-БИЛЕ ХОЛБАП...

Күш-ажылдык Кызыл туи орденни эдилекчи, «Тыва кобальт» комбинат гидротехнология цегини улу мастери В. Д. Ондар каш чыл улаштыр пропаганда болуп ажилдап турар. Ол кичээлдерин бугурунга айтырларын-биле холбап келген. Эң кол кичээлгеин күш-ажылдык бугурунгууун бе-дидер болгон продукциянын шынын экижер айтырлар-же улагыдырган.

Цех социалист чарыкча тилекчи болуп келген. Оң бир чылдагыны—күш-ажылче коллективте идей-инициативе ажилын күштелдирген болур. Мурнакчыларын саны хун келген турум көвүдөп оор. Кызыкмак ажилы-биле чер үткен-чиз М. Монгуш, электорик О. Салчак, бугурунгуи мурнак-чылары Н. Донган биле Н. Оюн ескелерге улегариг. Цехте коммунист күш-ажылдык мурнакчыларын хөй.

Пропагандистик тайылбыр бидингир, тода, амыдыралчы утка синген болгон дыкнакчыларын, сонугалы турар. Бис орта намчазыттын донтоалдары-биле таныжып, делегетке бо-лушкунарын билп ап, экономика болгон камналга талам-биле айтырларын чугалажып турар бис.

Хову-Аксы суур. Ш. ООРЖАН.

ЭЭЛЧЕГЛИГ КИЧЭЭЛГЕ

Советтер ажилдакчыларын школанын ээлчеглиг кичээ-ли Бора-Тайга кезде Совет-тин баазанын эрткен, Ки-чээлде эгезинде район Со-веттин күүсөкүмун даргазы Т. Ш. Сарыглар чыгыланар-га районун бегүгү ажил-ичинин, социал чарытала-рынын дугайын чугалажып.

Бора-Тайга ортумак школа-зында ала-бедер биле хөй-някити организастыкларын аравында харылаанын дугайын чыгыланарга мында башкы Ч. С. Ооржак чуга-лаан. Район эмелегинин кол эмчизинин ораакчызы Ч. Б. Даванын дыкнадым район-нун чер-чер Советтеринин де-вискээрлалык кичээл кады-нын камгалажып айтыр-гычче улагыдырган.

Ийме кезде Советтин күүсөкүмун даргазы Т. К. Сат, Бора-Тайга суурда эмелге пунктунун фельдшер-акуше-ри В. К. Монгуш болгон оондаа ескелер кичээлге чыгыланар биле ажилын арга-дуржулажып солуккан.

Кичээлдин практиктик ке-ээлге оон киржикчилери Бо-ра-Тайга суурда эмелге пук-тузунун, ортумак школанын ажилы-биле танышкан.

О. КАЧ-ООЛ,
Сүт-Хөл район.

Советтер амыдыралы

КИЧЭЭНГЕЙНИН ТӨВҮНДЕ

АЛЫЗЫНДАН ЭРЕС-КЕЖЭЭ

Иени эргелдешкенин оон чымы, чыммак, эргин по-ржумдан Тола эрте чарыктан. Ол кирган-авазын бажы-ныга өкөн. Оонал ажилдарын бийлай мылг болгон, оң беш харымчалы-на алик септеженин өрлөкчөн бо-луп ажилдап эгезин. Кыргы-лачынга дузанын калары-лап шаг болгон. Ажилын калымын-лаа ол ойнаваас турган. Ылаңгыя-лаа болза ийик даяр, оңу септер оон са-гыш-септежине дык чоон. Дайыннык кады-лошкун чыла-рында ол бүгү эгезин.

Оң хоу-биле кылган баштайгы ажилдары Черби суурун чурттангыларын үнелген алган. Алаа ол улам сорук кир-ген, арга-дуржулажы-даа бедир олурган. Оон бөз хөй эрткен.

Анатолей Яковлевич Ежаков бо хүнерде Бай-Хаяттын амыдырал хандырыла бугурулге эргелдеш ажилдап ту-рар. Кызылдан хайгаарал турарга, Анатолей Яковлевич-тин ажилын билери теринге не. Ийикти холга алган, бола туулу, элти салгылаш, септен азы даарал оларда көерге, калдык-ла бир билимине күш оңу тайгаар илган турарын.

Бугурулге эргелдеш ажил хүнү тос шапта эгезер, а ийик чегини эки эрткенге ажилгына бөр. Бичинизилде ажилга өрлөп калган болгон ийик, ажил дөшөдө олуртумас. Хуульгел херэне ак септедил, кызыкмак бо-лурга, нады ажилдап турар шөф оңу матаар. Маа ажилда келген чыдап эгезиле, Анатолей Яковлевич Ежаков бугурулгени мурнакчыларын олуртукте кирген. Оң чурру—бугурулге эргелдешкын хуульгел самбарында.

Чыгышкыларын «Четтарим, Яковлевич» дөш сөзү—оң аянгте үнелел.

УЕНИ МУРНААН

«Тувабурыкы» бугурулге каттыкшымынын Кымыл хоорайда коа кегилде күш-ажылча ош-өөрүн мурнап турарлар эвезин эвөс. Ийк даар-рар мастерлар Г. И. Кузнецов, Б. Н. Шахотин, А. Я. Ежаков оларын күш-ажылчы ка-лендарында 1984 чыл. Ийк септар мастерлар Д. Г. Че-решкин, З. И. Гриньва, Р. А. Шумкова октябрь айнын пла-нын ооналалар хуульгел эрте күүсөдөргө кирген. Мурнак-чы коллективтик кескитири Оштар мурнуун чарыжы-да илелкейт киржи турар.

Бистин корр.

Советтик хөй талам ажил-чорудууларга донтоамал ком-миссарларын киржилгези уу-гу. Сукпак кезде Советде ады донтоамал комиссия пер-спективтик план бугураар ажилдап турар. Оларын ажилы илелкейткен, хурада-рынга хууль алдыган дон-тоамал шийтпирлерин күүсөдө-эн дөш харымсалга бедир.

Депутат А. Кулаков алаа ажил-агы болгон боду-к камгалажып талам-биле донтоамал комис-сия бодунун хурадынга ажил-агынын эйи-бур айтыр-ларын биле холбажып айты-рыларын чугалажып турар. «Сукпак» совхозта кезде ажил-агынын специалистерин ажилын дугайында совхоз директору Т. Линин, ажил-агынын ажилчыларын ажилдап хандырылажып экижерде талам-биле ады-нын турар хемчеглер дугайында каарлар килдизини эргелдешки Н. Гаушоваанын дайныкын комиссия хура-дынга чугалажып. 1983 чыл-дык күсүм дүжүт ажаалдаш, мал чөмүн белетиле—де-путаттарын донтоамал ки-чээлгеин турган.

«Сукпак» совхозтук ажил-чылары бо чылдык эрткен айларынга даштык эки көргү-зүлгелер ажилдаан. Тос ай-ларда бежон тонна ыт ду-жаар планын ажилгай чед-леп тонна чедирин, семитри-геле шарыжытарын не-мелде дөшкө хонукта 600 грамм болза, ол—620 грамм чедир турар.

Көдөшүн ишчилери—көдө-ш Советтин депутат, семитри-геле шөлдө ир ажаакчыны, коммунист А. Чиниг, шары ажаакчыны депутат А. Кула-ков, район Советинин депутат-ты, механизатор С. Ермаков, хову бригадир С. Осипов олар улегарит ажилы-биле мурнакчыларын олуруп баштап турарлар.

Устунде ол көргүзүлгелер чедир алдырыга ол донтоамал комиссиянын депутаттарын уу-гу база бар.

Советтик салыг, хөй-някити чөмөнчелгенин, кадык кам-галга болгон план-бюджет та-ламы-биле донтоамал комис-сия (даргазы Т. Корчепная)

база үндүргөн шийтпирлерин күүсөдөргө чедир ап ту-рар. Суурун чурттакчылары-нын хөдө-биле хандырыла-зында чедистерин чайладыр хемчеглерин депутаттар уу-сөчү контроль болуу-биле де-мөжип ап чурткан. Магазин-нин ажилы нинти-биле ажи-жиз, хөдө хандырылажып үзүлгөтөстөн.

Ук комиссиянын ажилы Советтин сессияныга ийи улаа дашып.

Көдөш Советтин күүсөкүм-көдөш спорт ажилын сайы-мдар айтырчыч чогуру ки-чээлгеин улагыдыр келген. Ажил-агынын күш-чултур-жылары спорттук чамдык хе-вирлеринге республика мар-гылааларында багыт өвөс көргүзүлгелер чедир ап турар.

Ажил-агы айтырларын шийтпирлеринге Советтин донтоамал комиссияларын киржилгези көсүк. Ылаңгыя-лаа болза оларын ажил-чоруду-ла, кадымда чедир көрдөмөй турар чүдөдөр бар.

Сукпак суурун чугагайы-дылаз. Негелде дүүшес. Ылаңгыя автобус донтоар черлер, кымын кудумчулар бөктүг, ашаттыкымаан. Совет-тин чугагайында талам-биле донтоамал комиссиясы (даргазы О. Куулар) чугагай-жыдыла айтырнын кошмак шийтпирлер турар. Оң кол чылдагыны болза комис-сия хурадаларына хууль ал-ган шийтпирлерин күүсөдө-зүн чедир алдыманын тура-рыла.

Бугурулгенин улашкын бугу-рунуге күш-ажылдык бижыг сагыла-чурумун тургузар чугула айтыр. Уени негел-деш-лаа мылг. Кадрларын ажилдап үнө-кирер чоруу совхозта хөй болуп артып-шаан. Бо чылдык эрткен тос айларынга 47 кичини ажил-га хууль алган, 49 кичини уа-ган. Кадрларын ажилдап үнө чоруп турарын чуга-гааны—кижикширин ажилда-рынга, амыдырал-чуртала-зынга таарымчалы бийлаалар тургузар айтыр чедир шийт-пирлерин турарында.

Чамдык адырларда күш-ажылдык сагыла-чуруму не-гелде дүүштүр тургустумма-нындай прогуд кылар чору-тар бар болуп артышкан. 1983 чылдык август айда 124 кичини хууль 30 кичи үскөн, оларын аравында совхозтук кол специалистер база бар. Ажил шагы үсөр чорутар совхозтук тулгузуларын да. Бо чылдык августа оң чедир кичи 80 кичини үс-кен.

Совхоз планын ооналалар-ын нинти-биле багыт өвөс күүсөдөргө турар. Ылаңгыя-лаа болза, оң хүн бөрү ажил-адыралында үстүдө чам-дык чедистер бар. Көдөш Со-веттин күүсөкүм, донтоамал комиссиялары ол айтырнын база кичээлгеин ап, ху-уль алган шийтпирин күү-сөдөргө чедир ала-ла дөш ажилдап ужурул.

Д. ЧЫМБА,
Кымыл район.

Тадым район.

АРГЫЖЫЛГАДА ЧЕТПЕСТЕР

Барым-Хемчик районун чамдык черлеринде чоңун аргыжылгаз чогур негелде дүүшөп турар. Оон бир чижэ, район төвү-биле Асы-Барлык аравында харыла-ны багыт болур. Бо айтыр чугалам-биле дилегерге та-рыс-салгалды эштер харым бербиин турар.

Районун суурларын аравында оруктар септетилген. Ында көвүрүлгөр улак болуп турар. Чаалаан уулу шүүт кылшаттар ийикке азы чо-румал машиналардан туттунар. Автобус тукулдекишкити чо-рун турган. Совгүт үеде ол суурларже шүүт үмөстөн.

Асы-Барлыстан «Бардык» совхозка чедир орукту септе-рин ажил агайын дикция-ны районун орук улашту-гу-биле кутурушкан хирезинде.

С. СЕРИН-ООЛ,
Барым-Хемчик район.

Идеология ажилынын практиказындан

МАССА-ПОЛИТИКТИГ АЖЫЛДЫН ЧУГУЛА ХЕВИРИ

Чамдык аай политхуер — масс-политиктиг ажилдын ажилы чыдап бодун башкыга көргүсөткен. Политхуерин чедирин, ошол хуульгел чедирин, транспорт, бугурулге чедирин, совхозтарга, албай чедирин, чоңун чурттал туулар черин азы-биле ай-санында эрттир турар бол-гон чоңун агай негелдеш-кениге бурун дүжүт турар.

Кызыл хоорайга болгон ра-йондагы политхуерин эртти-рин турганын беш ажил чылдарын практиказын чүгү көргүсөткен. Ол партия, со-вет болгон ажил-агы ор-ганарын, хөй-някити ор-ганизастыкларын ажилын дугайында чоңа информат-ция алыдыр республикада элге ажилды, ук ажилга партия, совет, профсоюз болгон комсомол ажилда-чыларын, ажил-агы уу-ру-туларын киржалгезин калбаргын, илелкейткен башкыч болур.

Чамдык аай политхуерин даштыкты чыл санында-ла калбарып турар. 1982 чылда эрткен чамдык аай политху-ер ортумак-биле 56 муз ажил димнакчыларын хаара туткан болгон муз чедир илелкейткен лекция, беселелер, лекцияларын кылган. Политхуер бурзун эрттирген санында-ла чамдык партия райкомдары ажилы өнөр-лөй септедилерин, септе-рил өрлөп көрүп, шийт-

пирлээр-биле хемчеглерин ап чорудуп турар. Политхуер чоруп турда илелкейткен септедилер ажилдарын хөй дузатарыларга даштык дөш тайылбырлап бериптер. А чамдыкларын хемчег азыр-биле түс черин партия бол-гон совет организаста даш-тыкты берип турар. Шийт-пирлээр эргекчө чугула ай-тырларын партия Тыва хо-комунун килдизинге, рес-публиканын чогуру ведом-стволарында, министерстволарында чугалажып көрүп, шийтпирлээрин чуртуктуган. Чамдык аай политхуерин Барым-Хемчик, Тадым, Эр-зон, Ошур, Чоң-Хемчик рай-комдары, «Тыва ала-дугу» ту-тат эргелдешки паркомун азын организастыг, даштык бийлаага эрттирин чедир ала-лаа Көдөш хоорайда эрт-тир хемчеглерин азын-тук, ажилтын, түнелдеш чедир алыр болур.

Бо чылдык эгезинде бөр чамдык аай политхуер рес-публика башкылыгында те-матика даштар эртпел-ген, оон чамдыкларын ала-рында: «ССР-тин 60 чылы» деп СЭКП ТК-нын Чинге секретары Ю. В. Андроповтун азын азын, «Күш-ажылдык сагыла-чур-мун улам ийик бижы-лар» — ажилтын чымын болгон ажилтын беддерин.

Ук политхуер СЭКП обко-мунун, хокомунун, райком-нын чугула негелдешер, «Аныктарын, ажилы чо-нуу патриоту болгон интер-национал кичизилгелер», «Бугурулгенин өздө курал-дарын эң долу ажилла-ры» үнени негелдеш-«Идеологтук кичизилгелер ажилы — бугу партиянын хе-геза, «Хөйүңе-лаа, эвезин-гелээ намызалык болуру — ажилын кичи, бугурулгени коллектив бурзунун херээ-зүш оон-даа өскө темалар.

Бистин чуртка болгон де-легетке үлүг ужу-дузалап чугула болушкунун бирээ-зи — СЭКП ТК-нын Чинге секретары, ССР-тин Дээл-Советинин Президиумунуу Даргазы эң Ю. В. Андропов-тук Медегелде Алаа холба-шты октябрь 6-да эрткен ча-гыс аай политхуер респу-бликага эрттирген. Чер бим-бурзунга тайылбыр хамы-ламы болгон Коммунист пар-тиянын башкы Совет чагы-тын ап чорудуп турар тайыл-быр политхуер, бугу совет-ху-сөдө биле бис дөмөй. Совет Тыванын ажилы чоңу ийик биле дөткөн. Медегелде ту-раскааткан эрткен мунгилер-ге-даа, чамдык аай полит-хуерде-ла АКШ-тын импер-иалистеринин, оон аминист-ранынын чорудуп турар галдылажып дайыраак поли-тиказын шийтмис бурзу ша-пкан.

Совет болгон ажил-агы ор-ганизастыкларын харымсал-лажып ажилдакчылар, чүс-чүс активчилер, лекторлар, пропагандаистер илелкейт ажилкениер.

Хөй санын илелкейткен, лекторлар, профилел болгон комсомол органынын ажилдакчылары, депутат-тар, наалык актив ун политхуеде Медегелде чугула номчуп танышкан эвөс, харым ханым-биле өрлөп көргөн. Октябрда эрткен политхуеге чөм муз ажил димнакчылар хаара туттуган, алаа нити-зы-биле муз ажил азы-бур, оон хемчеглерин ап чурткан, оон шийте 800 ажит лек-циялар, илелкелерин, 300 беселелерин, 221 өскөдө хе-вирлерин ажилы чоңун ор-ганынга организастап эрттир-ген.

Чамдык аай политхуер ууртукчу ажилдакчыларын чон-биле харызамчырга, чоңун үнүгө димнакчы, оларын дилгелерин, негел-дештерин, айтырларынга чогур харымчалын бөзүргө, нинтиин санал-оонам өрө-нөп көрүргө эң элтир аргам апарган. Чижэ, бо чылдык чугула үшкү кварталында 300 ажит айтырларын аудито-лырга бижилгел-де, аас-лаа хемчеглерин салгылаш, Оларын уебтка алгылаан. Олардан ажил-агыга хамырагакытты чогур хемчеглерин ап чоруда-ры-биле түс черин партия,

партия, паркомдарын, хоор-райкүүсөкүмдарын харымсал-лажып ажилдакчылар, чүс-чүс активчилер, лекторлар, пропагандаистер илелкейт ажилкениер.

Хөй санын илелкейткен, лекторлар, профилел болгон комсомол органынын ажилдакчылары, депутат-тар, наалык актив ун политхуеде Медегелде чугула номчуп танышкан эвөс, харым ханым-биле өрлөп көргөн. Октябрда эрткен политхуеге чөм муз ажил димнакчылар хаара туттуган, алаа нити-зы-биле муз ажил азы-бур, оон хемчеглерин ап чурткан, оон шийте 800 ажит лек-циялар, илелкелерин, 300 беселелерин, 221 өскөдө хе-вирлерин ажилы чоңун ор-ганынга организастап эрттир-ген.

Чамдык аай политхуер ууртукчу ажилдакчыларын чон-биле харызамчырга, чоңун үнүгө димнакчы, оларын дилгелерин, негел-дештерин, айтырларынга чогур харымчалын бөзүргө, нинтиин санал-оонам өрө-нөп көрүргө эң элтир аргам апарган. Чижэ, бо чылдык чугула үшкү кварталында 300 ажит айтырларын аудито-лырга бижилгел-де, аас-лаа хемчеглерин салгылаш, Оларын уебтка алгылаан. Олардан ажил-агыга хамырагакытты чогур хемчеглерин ап чоруда-ры-биле түс черин партия,

МАКТАЛДЫГ

Районун хергалкылар нинтилеринде мурнакчыларын бирээшкы биче-оол Ензак хамыраж. Ол—мыла автома-ганын салгымы-чодалачын, алаа ажилда-лаа үш чыл чедир ту-рар. А нинти салгымын сажы сес чач.

Б. Ензактын автомаганын Эвезиктин хойжу бригадаларында бижылган. Ол хуульгелдин салгымы-чодалачын ак сеп-кечине улаштуган турар. Автоматизинин салгымын бижыг-датынган улаштууга недела санында чедир билин, салгы-лаар. Ол келерде кода ишчилерин хергалга баранарын албай окзар. Салгы алыччылар салгымынын келерин мунчалык күсөдөргө-биле мадалар.

Кымын, эки ажил мадалдык болгай. Биче-оол Ензак чыгышкыларын бирээш.

Бич-Хем район. С. УДУМБОРА.

ШЫН

Кичизилде ажилын, оон хемчеглерин бедир дөшкө амы-гы үнени негелдешкени дүүштүр тургускан турарын, ажил-агы планарын, соругаларын болгон өскө-лаа чугула даш-галар-биле бир дөмөй бирги планга көрдүргөн турарын СЭКП ТК-нын июни (1983 ч.) Пленуму негез.

Д. ЕНДАН,
СЭКП Тыва обкомунун лек-тору.

